

Nepremárnite svoju šancu byť spravodlivý

Pred 50-timi rokmi vzali komunisti pani Márii päť kráv a dali ich do socialistického družstva. Dnes má za to 70-ročná pani Mária členský podiel na družstve a 38 kusov DPLiek. Pani Mária s týmto riešením nie je spokojná. Má sa tým zaoberať štát alebo manažment družstva? Dočká sa pani Mária spravodlivosti počas svojho života?

Čo má hodnotu

Všetci vieme akú hodnotu ma päť kráv. Ak by ich pani Mária dnes mala a predala, tak za utŕženého peniaze si môže dlho priplácať na svoje lieky alebo by mohla prispieť svojej vnučke na jej vysnívaný byt. Ak by ich nepredala, mala by z nich každý deň úžitok v podobe mlieka, či mäsa a po jej smrti, by jej rodina zdedila možno už aj menšie stádo kráv. Toto je hodnota, ktorú pani Mária chápe ako niečo reálne.

Čo však znamená pre pani Máriu jej členský podiel a 38 kusov DPLiek? Rezeň na členskej schôdzi, lacnejšie naturálie, alebo 3 eurá za jednu 30-eurovú DPLku, čo jej ponúkol priekupník minulý mesiac? Alebo v prípade jej vystúpenia z družstva vyplatenie zanedbateľného vyrovnacieho podielu v lehote 7 rokov, keď bude mať ona 77 rokov? A čo je horšie, družstvo má DPLky zariadené a tak platí ročne pani Mária poplatok Centrálnemu depozitárovi. V prípade jej smrti, zdedia jej deti zanedbateľný vyrovnací podiel, tých 38 kusov DPLiek a zaplatia ďalšie peniaze v podobe notárskeho poplatku za toto „dedičstvo“.

Je toto hodnota, ktorú pani Mária vo svojich 70 rokov chce a hlavne potrebuje? DPL je cenný papier, ktorý na celom svete pozná len Slovensko. Môže pani Mária rozumieť niečomu, čomu nerozumie žiadna dôchodkyňa na celom svete? Pani Mária s tým však nič neurobí, lebo je to milá osoba a hlavne, je to

„Manažment družstva, ktorý čaká, že členská základňa vymrie a ich majetok „zanikne“, je zlý manažment. Dobrý manažment vždy nájde riešenie.“

70-ročná pani, ktorá má v živote úplne iné priority, ako sa snažiť zmeniť formu svojho majetku.

Kto je zodpovedný

Môj osobný názor je, že túto situáciu by mal pre pani Máriu vyriešiť manažment družstva. Preto, lebo reálne spravuje jej majetok získaný v transformácií. Manažment je za

ných osôb len s „očami pre plač“. Čakať, či štát niečo v tejto veci urobí alebo spoliehať sa na to, že pani Mária má už vysoký vek a dlho tu už medzi nami nebude, nie je alternatívou moderného vedenia družstva.

Vždy je riešenie

Existujú reálne riešenia zmeny formy majetku pani Márie, a to zme-

„Vytvorením reálnych hodnôt pre oprávnené osoby, manažment a zamestnancov konečne dokončíte transformáciu svojho družstva, i slovenského poľnohospodárstva.“

jej majetok zodpovedný a má dnes v rukách viac možností ako tento stav, ktorý vymyslel štát v roku 1991, pre pani Máriu zlepšiť. Dokonca tvrdím, že manažment má dnes veľkú príležitosť byť iný, ako vedenia, ktoré posielali v 90-tych rokoch družstvá do konkurzov a nechávali za sebou tisícky oprávne-

nou členského vkladu a DPLiek na:
A) Peniaze – okamžité vyplatenie, napr. sumy 2000 Eur,
B) Dlhopisy - vydanie družstevného dlhopisu napr. v hodnote 2500 Eur s 5-ročnou splatnosťou a s 5 % úrokom,
C) Akcie - vydanie reálnych akcií za jej majetok, v hodnote napr. 4000

Eur (zmenou družstva na akciovú spoločnosť), za ktoré bude pravidelne poberať podiel na zisku a ktoré budú jej deti môcť reálne zdediť, ako skutočný podiel na podniku.

To sú formy majetku, ktorým dnešný svet rozumie a je pripravený ich akceptovať. Jednoduchý príklad: dlhopis a akcia sa dá v banke pri pôžičke založiť, čo sa nedá tvrdiť o členskom podiele.

Už počujem hlasy manažmentu družstiev: „Kde na to vziať peniaze?“ Družstvo ich častokrát nemá, buď z dôvodu, že naozaj hospodári v zlých prírodných podmienkach alebo z dôvodu, že nesprávne vedie podnik. Na všetko však existuje riešenie. Môže si zvoliť cestu akciovej spoločnosti, na ktorú nepotrebuje okamžité peniaze. Podnik môže vydať 10-ročné družstevné dlhopisy a umiestniť ich na trhu. Týmto krokom družstvo získa okamžité financie pre členov a zároveň potrebný čas na zmeny vo výrobe, nákladoch a riadení družstva. Peniaze na výplatu existujúcich členov, dlhopisov alebo akcií môžu doniesť z domu niektorí členovia sami alebo prípadne strategický investor. Ciest je viac a každá má svoje výhody a nevýhody, ako to už v živote býva. Každá sa však dá zrátať a vyhodnotiť.

Dôležité je, aby ste sa vždy mohli pozrieť do očí tým, ktorí vám zverili svoj majetok.

Manažment družstiev má dnes reálnu možnosť byť spravodlivý a smelo sa kedykoľvek pozrieť do očí tým, od ktorých pochádza majetok ich družstva. Otázkou je, či a ako ju využije.

Ing. Rastislav Klembara
Finančný expert

KRATKY GLOBAL: LawFarm, s.r.o.